

Warszawa, dnia 21 lutego 2012 r.

Pozycja 194

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 10 lutego 2012 r.

w sprawie trybu postępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin

Na podstawie art. 37 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb postępowania i właściwość organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych, zwanych dalej „żołnierzami”, oraz uprawnionych członków ich rodzin, w tym:
  - a) elementy wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia,
  - b) dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia,
  - c) sposób i terminy wypłaty świadczeń;
- 2) wzór i tryb wydawania legitymacji emeryta–rencisty wojskowego oraz organ uprawniony do wydawania i wymiany legitymacji, a także dokonywania w niej wpisów, w tym wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji, oraz przypadki wymiany legitymacji.

§ 2. 1. Wojskowym organem właściwym do ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia oraz ich wypłaty jest dyrektor wojskowego biura emerytalnego, zwany dalej „wojskowym organem emerytalnym”.

2. Siedziby i terytorialny zasięg działania wojskowych organów emerytalnych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Właściwość wojskowego organu emerytalnego ustala się według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do zaopatrzenia emerytalnego.

2. W przypadku gdy członkowie rodziny zamieszkują na terenie działania dwóch lub więcej wojskowych organów emerytalnych, właściwy do ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego oraz wypłaty świadczeń z tytułu tego zaopatrzenia jest wojskowy organ emerytalny, na którego terenie działania zamieszkuje małżonek żołnierza, a w razie jego braku – najstarsze dziecko uprawnione do zaopatrzenia.

3. Wojskowym organem emerytalnym właściwym do ustalania prawa do zaopatrzenia emerytalnego oraz wypłaty świadczeń z tytułu tego zaopatrzenia w stosunku do osób przebywających na stałe za granicą jest dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Warszawie.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669, Nr 95, poz. 785 i Nr 161, poz. 1278 oraz z 2010 r. Nr 27, poz. 141, Nr 36, poz. 204, Nr 113, poz. 745 i Nr 167, poz. 1130.

Rozdział 2

Wszczęcie postępowania

§ 4. Wojskowy organ emerytalny wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia na wniosek osoby uprawnionej do zaopatrzenia emerytalnego, zwanej dalej „zainteresowanym”.

§ 5. 1. Zainteresowany zgłasza wniosek do wojskowego organu emerytalnego na piśmie lub ustnie do protokołu.

2. Wniosek o wznowienie postępowania w sprawie już rozstrzygniętej prawomocną decyzją zgłasza się wyłącznie na piśmie.

3. Wniosek o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia z tego tytułu, zwany dalej „wnioskiem”, zawiera:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) imiona rodziców;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano tego numeru – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu;
- 5) adres zamieszkania i adres do korespondencji;
- 6) wskazanie świadczenia, o które ubiega się zainteresowany;
- 7) wskazanie sposobu wypłaty świadczenia wraz z podaniem odpowiednich danych niezbędnych do jego wypłaty;
- 8) podpis zainteresowanego, pełnomocnika lub osoby sprawującej faktyczną opiekę.

4. Do wniosku załącza się dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia z tego tytułu.

5. Postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się z urzędu, jeżeli ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, zwana dalej „ustawą”, tak stanowi.

§ 6. 1. Za datę zgłoszenia wniosku przyjmuje się datę złożenia wniosku w wojskowym organie emerytalnym na piśmie lub ustnie do protokołu, a w przypadku przesłania wniosku za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność polegającą na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym – datę nadania wniosku za pośrednictwem tego podmiotu.

2. Za datę zgłoszenia wniosku uważa się również datę złożenia wniosku do innych organów niż określone w ust. 1, jeżeli do właściwości tych organów należą sprawy świadczeń emerytalno-rentowych, a także datę złożenia wniosku w polskim urzędzie konsularnym lub w innej polskiej placówce dyplomatycznej.

3. Wniosek zgłoszony do niewłaściwego wojskowego organu emerytalnego organ ten niezwłocznie przesyła do właściwego wojskowego organu emerytalnego.

4. O przekazaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, wojskowy organ emerytalny zawiadamia zainteresowanego.

5. Jeżeli wniosek został zgłoszony w zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej państwa, z którym Rzeczpospolitą Polską łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, za datę złożenia wniosku uważa się datę uznaną za datę złożenia wniosku zgodnie z wewnętrznym ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję.

§ 7. 1. W postępowaniu przed wojskowym organem emerytalnym zainteresowany może działać osobiście lub przez pełnomocnika, jeżeli charakter czynności nie wymaga jego osobistego działania.

2. Pełnomocnikiem zainteresowanego może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych.

3. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie i złożone do akt sprawy w oryginale lub w urzędowo poświadczonym odpisie.

4. Odpis pełnomocnictwa może uwierzytelnić również organ administracji rządowej lub samorządowej, a także wojskowy organ emerytalny.

5. Pełnomocnictwo może zostać zgłoszone również ustnie do protokołu sporządzonego w siedzibie wojskowego organu emerytalnego.

6. W przypadku przebywania zainteresowanego za granicą odpis pełnomocnictwa może poświadczyć konsul Rzeczypospolitej Polskiej lub inna upoważniona osoba w polskiej placówce dyplomatycznej lub konsularnej.

§ 8. Wojskowy organ emerytalny informuje zainteresowanego o warunkach i dowodach wymaganych do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o ustalenie tego prawa.

§ 9. 1. Zainteresowany może wycofać wniosek, jednakże nie później niż do dnia doręczenia decyzji.

2. Wycofanie wniosku jest skuteczne, jeżeli nastąpiło w formie przewidzianej dla zgłoszenia wniosku.

Rozdział 3

Dokumentowanie wniosków o świadczenia

§ 10. 1. Zainteresowany ubiegający się o emeryturę lub rentę inwalidzką załącza do wniosku dokumenty potwierdzające okoliczności uzasadniające prawo do tych świadczeń:

- 1) decyzję o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej;
- 2) odpis przebiegu służby wojskowej wynikający z akt personalnych żołnierza;
- 3) odpisy lub wyciągi z dokumentów uzasadniających podwyższenie emerytury z tytułu pełnienia służby w szczególnych warunkach;
- 4) orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej, a jeżeli takie nie zostało jeszcze wydane – wskazanie właściwej komisji lekarskiej;
- 5) zaświadczenie o wysokości uposażenia i innych należności dla celów zaopatrzenia emerytalnego wraz z decyzjami uzasadniającymi prawo do poszczególnych składników uposażenia i ich wysokości, a także nagrody rocznej lub dodatkowego uposażenia rocznego;
- 6) stwierdzające okresy równorzędne ze służbą wojskową w Wojsku Polskim;
- 7) stwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r.

2. Zainteresowany, o którym mowa w ust. 1, wraz z wnioskiem składa pisemne oświadczenie, czy:

- 1) będzie pobierał świadczenie pieniężne w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego w ostatnim dniu pełnienia służby przez okres jednego roku po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej;
- 2) pobiera świadczenie z innego organu emerytalnego lub rentowego lub świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy albo uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne przewidziane w odrębnych przepisach;
- 3) jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego – w przypadku żołnierza ubiegającego się o emeryturę, pozostającego w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r.;
- 4) osiąga przychód w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy.

§ 11. 1. Dokumenty, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1–4, wydaje zainteresowanemu dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił służbę wojskową w dniu zwolnienia tego żołnierza ze służby wojskowej.

2. Dokumenty, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 5, wydaje zainteresowanemu dowódca jednostki wojskowej, na której zaopatrzeniu finansowym żołnierz pozostawał w dniu zwolnienia ze służby wojskowej.

3. Wzór odpisu przebiegu służby wojskowej, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 2, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Małżonek (wdowa lub wdowiec) ubiegający się o przyznanie renty rodzinnej do wniosku, oprócz dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 1, załącza:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu żołnierza, emeryta lub rencisty albo dokumenty potwierdzające datę zaginięcia żołnierza;
- 2) prawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie prokuratora o związku śmierci żołnierza ze służbą – w przypadku gdy śmierć była następstwem czynu karalnego;
- 3) odpis skrócony aktu małżeństwa;
- 4) odpis skrócony aktu urodzenia dziecka;
- 5) dokumenty stwierdzające niezdolność do pracy, jeżeli ustalenie prawa do renty rodzinnej uzależnione jest od tej niezdolności;
- 6) dokumenty potwierdzające prawo do alimentów ustalone wyrokiem sądu lub ugodą sądową – w przypadku ubiegania się o rentę rodzinną:
  - a) przez małżonka rozwiedzionego,
  - b) po małżonku, jeżeli w chwili śmierci małżonka nie istniała między małżonkami wspólność małżeńska;
- 7) dokumenty potwierdzające naukę dziecka w szkole – w przypadku dzieci własnych, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobionych, które ukończyły 16 lat;
- 8) postanowienie sądu – w przypadku gdy zmarły żołnierz, emeryt lub rencista był opiekunem ustanowionym przez sąd przyjętych na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuków, rodzeństwa i innych dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej;
- 9) zaświadczenie o uczestniczeniu w zorganizowanym szkoleniu mającym na celu uzyskanie kwalifikacji do wykonywania pracy zarobkowej – jeżeli prawo do renty rodzinnej po małżonku jest uzależnione od uczestniczenia w takim szkoleniu.

2. Zainteresowany, o którym mowa w ust. 1, składa pisemne oświadczenie:

- 1) o istnieniu wspólności małżeńskiej – w przypadku ubiegania się o rentę rodzinną po małżonku;
- 2) stwierdzające brak niezbędnych źródeł utrzymania – w celu ustalenia prawa do okresowej renty rodzinnej;
- 3) stwierdzające osiągnięty przychód w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.²⁾);
- 4) stwierdzające pobieranie świadczenia z innego organu emerytalnego lub rentowego lub świadczenia pieniężnego finansowanego z Funduszu Pracy albo uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianego w odrębnych przepisach.

3. Jeżeli wniosek dotyczy renty rodzinnej po emerycie lub renciście, okoliczności, na które dowody znajdują się w aktach emerytalno-rentowych zmarłego, wojskowy organ emerytalny ustala na podstawie tych akt.

§ 13. 1. Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione ubiegające się o rentę rodzinną, które ukończyły 16 lat, poza dokumentami i oświadczeniami wymienionymi w § 12 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 3 i 4, do wniosku załączają również dokumenty stwierdzające:

- 1) naukę w szkole;
- 2) stan zdrowia, jeżeli prawo do renty uzależnione jest od stwierdzenia całkowitej niezdolności do pracy bądź całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118.

2. W przypadku wniosku o rentę rodzinną dla przyjętych na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuków, rodzeństwa i innych dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej, ubiegających się o rentę rodzinną oprócz dokumentów wymienionych w ust. 1 załącza się oświadczenia i dokumenty potwierdzające, że:

- 1) zostały przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią żołnierza, emeryta lub rencisty albo przed zaginięciem żołnierza, chyba że śmierć była następstwem wypadku;
- 2) nie posiadają prawa do renty rodzinnej po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją – nie mogą zapewnić im utrzymania, albo że zmarły żołnierz, emeryt lub rencista był ich opiekunem ustanowionym przez sąd.

3. Przepis § 12 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Rodzice ubiegający się o rentę rodzinną, poza złożeniem dokumentów i oświadczeń określonych w § 12 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz ust. 2 pkt 3 i 4, dodatkowo zgłaszają pisemne oświadczenie, czy żołnierz, emeryt lub rencista bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania.

2. Przepis § 12 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Osoba ubiegająca się o wypłatę zasiłku pogrzebowego z tytułu śmierci emeryta, rencisty lub członka rodziny załącza do wniosku o zasiłek pogrzebowy:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu albo odpis zupełny aktu urodzenia dziecka z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe;
- 2) rachunki dokumentujące pokrycie kosztów pogrzebu w całości lub w części, a jeżeli rachunki zostały złożone w banku – kopie rachunków potwierdzone przez bank za zgodność z oryginałem;
- 3) oświadczenie o niepobraniu zasiłku pogrzebowego z innego tytułu;
- 4) dokumenty potwierdzające pokrewieństwo lub powinowactwo wnioskodawcy z osobą zmarłą;
- 5) oświadczenie o pokryciu kosztów pogrzebu w całości lub w części;
- 6) dokument potwierdzający umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej.

2. Środkiem dowodowym poniesienia kosztów pogrzebu mogą być w szczególności rachunki potwierdzające: zakup miejsca pochowania na cmentarzu, zakup trumny lub urny albo kremacji zwłok, przewóz zwłok do miejscowości, w której zmarły ma być pochowany, oraz zorganizowanie pogrzebu i przeprowadzenie pochówku zmarłego – stosownie do warunków i zwyczajów przyjętych przy organizowaniu pochówku.

§ 16. 1. Okresy służby wojskowej i okresy równorzędne z tą służbą zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie odpisu przebiegu służby wojskowej wynikającej z akt personalnych żołnierza lub innych dokumentów przedstawionych przez zainteresowanego.

2. Okresy służby wojskowej pełnionej w szczególnych warunkach uzasadniających podwyższenie emerytury zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie:

- 1) wyciągu z dziennika lotów poświadczonego przez dowódcę jednostki wojskowej;
- 2) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego okresy pełnienia służby w składzie załóg okrętów podwodnych albo w składzie załóg nawodnych wojskowych jednostek pływających;
- 3) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego przebywanie pod wodą i w podwyższonym ciśnieniu w charakterze nurka i płetwonurka;
- 4) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego liczbę skoków spadochronowych wykonanych przez żołnierza w charakterze skoczka spadochronowego;
- 5) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego udział w rozminowywaniu i oczyszczaniu terenu z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych albo udział w szkoleniach poligonowych z wykorzystaniem materiałów wybuchowych lub w pracach minerskich z wykorzystaniem tych materiałów;
- 6) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego wykonywanie zadań polegających na bezpośrednim fizycznym zwalczaniu terroryzmu;

- 7) wyciągu z rozkazu dowódcy jednostki wojskowej stwierdzającego wykonywanie zadań specjalnych lub kierowanie działaniami specjalnymi w ramach służby w oddziałach specjalnych;
- 8) wyciągu z rozkazu dziennego dowódcy jednostki wojskowej wydzielonej z Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i użytej poza granicami państwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z późn. zm.³⁾) stwierdzającego okres służby:
  - a) związany z udziałem w rozminowywaniu terenu z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych,
  - b) w rejonie uznanym za strefę działań wojennych;
- 9) wyciągu z rozkazu dziennego organu, który wyznaczył żołnierza do pełnienia służby poza granicami państwa, albo organu, któremu został on bezpośrednio podporządkowany przez Ministra Obrony Narodowej, stwierdzającego okres służby w rejonie uznanym za strefę działań wojennych, żołnierzy kierowanych do pełnienia służby w tej strefie z polskich przedstawicielstw wojskowych oraz polskich zespołów łącznikowych przy organizacjach międzynarodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych albo bezpośrednio z organizacji międzynarodowych, międzynarodowych struktur wojskowych i obcych jednostek wojskowych;
- 10) zaświadczenia Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, stwierdzającego lata służby w charakterze żołnierza wykonującego zadania wywiadowcze za granicą.

3. Okresy składkowe i nieskładkowe oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli zostały udowodnione w sposób określony w art. 117 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. W przypadku braku informacji na indywidualnym koncie ubezpieczonego okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. dolicza się do wysługi emerytalnej na podstawie zaświadczenia wydanego przez płatnika składek, zawierającego informację o okresach opłacania i nieopłacania składek.

5. Okresy służby traktowane jako równorzędne ze służbą wojskową w Wojsku Polskim, w tym okresy służby w szczególnych warunkach uwzględniane przy ustalaniu wysokości świadczenia pieniężnego w ramach zaopatrzenia emerytalnego, dokumentuje się na podstawie zaświadczenia wystawionego odpowiednio przez komórki lub jednostki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej, właściwe w sprawach karnych.

§ 17. 1. Dokumenty, o których mowa w § 16 ust. 2, wystawiają dowódcy (szefowie) jednostek wojskowych po upływie każdego roku kalendarzowego, w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

2. W razie przeniesienia żołnierza do innej jednostki wojskowej czynności określonych w ust. 1 dokonuje się na dzień skierowania żołnierza do tej jednostki.

3. W stosunku do żołnierza wykonującego zadania lub kierującego działaniami, o których mowa w § 16 ust. 2 pkt 7, czynności określonych w ust. 1 dokonuje się na dzień zakończenia pełnienia tej służby.

4. W stosunku do żołnierza pełniącego służbę poza granicami państwa w przypadkach, o których mowa w § 16 ust. 2 pkt 8 i 9, czynności określonych w ust. 1 dokonuje się po powrocie do kraju.

§ 18. 1. W przypadku udowadniania okresów składkowych lub nieskładkowych za pomocą zeznań świadków zainteresowany lub jego pełnomocnik oświadcza, że okresów tych nie może potwierdzić odpowiednimi dokumentami.

2. Zeznania świadków złożone w formie pisemnej lub ustnej do protokołu sporządzonego w siedzibie wojskowego organu emerytalnego zawierają w szczególności:

- 1) dane osobowe świadka: imię i nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego, nazwę i adres pracodawcy albo numer pobieranej emerytury lub renty;
- 2) stwierdzenie o uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z 2009 r. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278, z 2010 r. Nr 240, poz. 1601 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1203.

- 3) oświadczenie, czy i jaki stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa łączy świadka z wnioskodawcą;
- 4) określenie celu złożenia zeznania;
- 5) dane dotyczące okoliczności objętych zeznaniem, a w szczególności: w jakim okresie i w którym obozie przebywał w niewoli, obozie dla internowanych, obozie pracy przymusowej, gdzie i w jakich okresach oraz w jakim charakterze był zatrudniony, czy zatrudnienie było wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy, ciągle, dorywczo lub sezonowo, ile dni trwało w tygodniu, ile miesięcy w roku;
- 6) oświadczenie, skąd świadkowi są znane okoliczności objęte zeznaniem, a jeżeli współpracował z wnioskodawcą, czy posiada dowody własnej pracy w tym okresie;
- 7) własnoręczny podpis świadka.

3. W przypadku doręczenia pisemnych zeznań świadków za pośrednictwem przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie doręczania przesyłek, własnoręczność podpisów świadków na zeznaniach powinna być poświadczona przez organ administracji rządowej, organ samorządu terytorialnego, notariusza lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli świadkiem jest żołnierz pełniący czynną służbę wojskową, jego własnoręczny podpis może być potwierdzony przez dowódcę jednostki wojskowej, w której pełni służbę.

§ 19. 1. Dokumenty, o których mowa w § 10 ust. 1, § 12 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 i 4, § 14, § 15 ust. 1 i § 16 ust. 2, 4 i 5, oraz pisemne zeznania świadków, o których mowa w § 18 ust. 2 i 3, składa się w oryginale.

2. Dokumenty stwierdzające okoliczności uzasadniające prawo do zaopatrzenia emerytalnego nie podlegają zwrotowi.

§ 20. 1. Na okoliczności, których potwierdzenie dokumentami nie jest wymagane, zainteresowany składa pisemne oświadczenie.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera podpis zainteresowanego złożony w obecności pracownika przyjmującego oświadczenie, który potwierdza swoje uczestnictwo podpisem i pieczęcią.

§ 21. 1. Jeżeli ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego uzależnione jest od inwalidztwa żołnierza, wojskowy organ emerytalny, na wniosek zainteresowanego, kieruje go do właściwej komisji lekarskiej.

2. Jeżeli warunkiem ustalenia prawa do renty rodzinnej jest uznanie za osobę niezdolną do pracy członka rodziny zmarłego żołnierza, emeryta lub rencisty, wojskowy organ emerytalny, na wniosek tego członka rodziny, zwraca się do właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o skierowanie wskazanej we wniosku osoby na badanie przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w celu wydania orzeczenia o niezdolności do pracy i stopniu tej niezdolności lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, dołączając zaświadczenie o stanie zdrowia tej osoby.

Rozdział 4

Ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego

§ 22. 1. Wojskowy organ emerytalny bada i ocenia całokształt sprawy o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tego tytułu na podstawie przedłożonych dokumentów, zeznań świadków oraz oświadczeń zainteresowanego.

2. W razie rozbieżności między przedłożonymi dowodami albo w razie wątpliwości co do zgodności dowodów ze stanem faktycznym, ich wiarygodności lub autentyczności, wojskowy organ emerytalny przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

§ 23. 1. Wojskowy organ emerytalny wydaje decyzję w sprawie zaopatrzenia emerytalnego, która oprócz składników określonych w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁴⁾) zawiera:

- 1) rodzaj świadczenia oraz jego wysokość i sposób wyliczenia;
- 2) datę, od której przysługuje świadczenie.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18, Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622 i Nr 186, poz. 1100.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, wojskowy organ emerytalny poucza zainteresowanego o obowiązku zawiadomienia tego organu o okolicznościach, o których mowa w art. 40a ust. 1 ustawy.

§ 24. 1. W przypadku wydania decyzji, w której nie ustalono prawa do zaopatrzenia emerytalnego, wojskowy organ emerytalny poucza zainteresowanego o możliwości ubiegania się o ustalenie prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub w innych przepisach.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojskowy organ emerytalny zwraca zainteresowanemu złożone przez niego dokumenty i oświadczenia.

§ 25. W przypadku gdy zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub do ustalenia wysokości świadczeń pieniężnych z tego tytułu, a był wezwany do przedłożenia tych dowodów, albo jeżeli nie zgłosił się w wyznaczonym terminie na badanie przez komisję lekarską lub na dodatkowe (specjalistyczne) badanie zarządzone przez tę komisję, wojskowy organ emerytalny wzywa zainteresowanego pismem, za zwrotnym poświadczeniem odbioru, do przedłożenia tych dowodów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od daty doręczenia pisma lub do zgłoszenia się na badanie w nowym terminie, pod rygorem wydania decyzji na podstawie posiadanych dowodów.

§ 26. 1. Przy obliczaniu wyслуги emerytalnej sumuje się poszczególne okresy o jednakowym procentowym wskaźniku, obejmujące lata, miesiące i dni. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc trzydzieści dni kalendarzowych. Sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok. W końcowym podsumowaniu okresy niepełnych miesięcy nie są uwzględniane, z wyjątkiem okresów, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy.

2. W przypadku gdy w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia przypadające przed dniem 1 stycznia 1999 r. są podane dni robocze, a nie okresy zatrudnienia, łączną liczbę dni przelicza się na miesiące, przyjmując za miesiąc dwadzieścia dwa dni robocze, a w odniesieniu do okresów zatrudnienia przypadających przed dniem 1 stycznia 1981 r. – dwadzieścia pięć dni roboczych.

3. W przypadku gdy z dowodów wynikają tylko miesiące rozpoczęcia lub zakończenia zatrudnienia przypadające przed dniem 1 stycznia 1999 r., przyjmuje się za początek lub koniec tego okresu odpowiednio pierwszy i ostatni dzień miesiąca.

Rozdział 5

Wyplata świadczeń pieniężnych

§ 27. 1. Emerytury wojskowe, wojskowe renty inwalidzkie, wojskowe renty rodzinne oraz dodatki, zasiłki i świadczenia pieniężne, o których mowa w art. 25 ustawy, wypłaca się miesięcznie z góry w dziesiątym dniu każdego miesiąca kalendarzowego, za który świadczenia przysługują.

2. W przypadku gdy wypłata świadczeń, o których mowa w ust. 1, wypada w dniu wolnym od pracy, świadczenia te wypłaca się w dniu poprzedzającym dzień wolny od pracy.

§ 28. 1. Renta rodzinna przysługująca małoletniemu wypłacana jest jego opiekunowi.

2. W przypadku gdy dla osoby pełnoletniej uprawnionej do emerytury lub renty rodzinnej ustanowiono opiekę lub kuratelę, emeryturę lub rentę rodzinną wypłaca się odpowiednio opiekunowi lub kuratorowi po uzyskaniu przez kuratora zezwolenia sądu na wypłatę świadczenia do jego rąk.

3. W przypadku gdy z akt sprawy wynika konieczność ustanowienia dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty opiekuna lub kuratora, do czasu jego ustanowienia świadczenia te wypłaca się do rąk osoby sprawującej faktyczną opiekę, wskazanej przez właściwy organ gminy.

§ 29. 1. Na mocy decyzji Ministra Obrony Narodowej przyznającej w drodze wyjątku zaopatrzenie emerytalne właściwy wojskowy organ emerytalny podejmuje wypłatę tego świadczenia i zawiadamia o tym zainteresowanego lub jego pełnomocnika.

2. Zawiadomienie o wypłacie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) określenie wojskowego organu emerytalnego, który realizuje wypłatę świadczenia;
- 2) wskazanie osoby, której dotyczy;

- 3) powołanie podstawy prawnej;
- 4) rodzaj świadczenia;
- 5) wysokość świadczenia;
- 6) okres realizacji wypłaty świadczenia;
- 7) podpis i stanowisko osoby upoważnionej do wydania zawiadomienia.

§ 30. 1. Jeżeli do ustalenia świadczeń i ich wypłaty odrębne przepisy wymagają ustalenia równowartości w polskich złotych kwoty świadczenia zagranicznego wyrażonej w walucie obcej, zastosowanie ma kurs złotego do waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski z dnia dokonywania przeliczenia, chyba że umowa międzynarodowa lub przepisy Unii Europejskiej stanowią inaczej.

2. Kwoty poniesionych kosztów pogrzebu wykazane w walucie obcej przelicza się według kursu, o którym mowa w ust. 1, obowiązującego na dzień zgonu.

Rozdział 6

Legitymacja emeryta–rencisty wojskowego

§ 31. 1. Osoba posiadająca uprawnienia do emerytury lub renty otrzymuje legitymację emeryta–rencisty wojskowego, zwaną dalej „legitymacją”.

2. Wojskowy organ emerytalny jest właściwy do wydawania i wymiany legitymacji oraz dokonywania w niej wpisów.

3. Legitymacja zawiera imię i nazwisko osoby uprawnionej do emerytury lub renty, numer PESEL, numer świadczenia, datę ważności, numer i datę wydania orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa, wpis o niezdolności do samodzielnej egzystencji, nazwę wojskowego organu emerytalnego wydającego legitymację, datę wydania, serię i numer legitymacji.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, podpisy na legitymacji składa osoba upoważniona przez wojskowy organ emerytalny.

5. Podpisy, o których mowa w ust. 4, powinny być opatrzone pieczęcią okrągłą z wizerunkiem orła.

6. Wzór legitymacji stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 32. Legitymację wydaje się wraz z decyzją o ustaleniu prawa do emerytury lub renty.

§ 33. Legitymacja podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany nazwiska lub imienia emeryta lub rencisty;
- 2) utraty, uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) upływu terminu ważności;
- 4) orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub jego zmiany.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 34. 1. Postępowania w sprawach o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wypłatę świadczeń pieniężnych z tego tytułu, wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów, niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prowadzi się nadal na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Legitymacje wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują ważność do czasu ich wymiany, nie dłużej jednak niż przez okres roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Legitymacje, o których mowa w ust. 2, wymienia się z urzędu.

§ 35. Tracą moc rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej:

- 1) z dnia 9 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad postępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. Nr 133, poz. 689, z 1995 r. Nr 130, poz. 633 oraz z 2002 r. Nr 188, poz. 1581)⁵⁾;
- 2) z dnia 23 lutego 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. Nr 67, poz. 618, z 2007 r. Nr 48, poz. 323 oraz z 2008 r. Nr 61, poz. 381).

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu § 2 ust. 2, który wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

⁵⁾ Wymienione rozporządzenie utraciło moc z dniem 26 maja 2004 r. na podstawie art. 21 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2048) w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad dokonywania rozliczeń emerytur wojskowych i wojskowych rent inwalidzkich oraz sposobu ich zmniejszania w trakcie roku kalendarzowego (Dz. U. Nr 108, poz. 1147 oraz z 2010 r. Nr 27, poz. 137).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lutego 2012 r. (poz. 194)

Załącznik nr 1

SIEDZIBY I TERYTORIALNY ZASIĘG DZIAŁANIA WOJSKOWYCH ORGANÓW EMERYTALNYCH

Lp.	Nazwa wojskowego organu emerytalnego	Siedziba wojskowego organu emerytalnego	Terytorialny zasięg działania wojskowego organu emerytalnego
1	2	3	4
1	Wojskowe Biuro Emerytalne Białystok	Białystok	województwo: podlaskie
2	Wojskowe Biuro Emerytalne Bydgoszcz	Bydgoszcz	województwo: kujawsko-pomorskie
3	Wojskowe Biuro Emerytalne Gdańsk	Gdańsk	województwo: pomorskie
4	Wojskowe Biuro Emerytalne Katowice	Katowice	województwa: opolskie, śląskie
5	Wojskowe Biuro Emerytalne Kielce	Kielce	województwo: świętokrzyskie
6	Wojskowe Biuro Emerytalne Kraków	Kraków	województwo: małopolskie
7	Wojskowe Biuro Emerytalne Lublin	Lublin	województwo: lubelskie
8	Wojskowe Biuro Emerytalne Łódź	Łódź	województwo: łódzkie
9	Wojskowe Biuro Emerytalne Olsztyn	Olsztyn	województwo: warmińsko-mazurskie
10	Wojskowe Biuro Emerytalne Poznań	Poznań	województwo: wielkopolskie
11	Wojskowe Biuro Emerytalne Rzeszów	Rzeszów	województwo: podkarpackie
12	Wojskowe Biuro Emerytalne Szczecin	Szczecin	województwo: zachodniopomorskie
13	Wojskowe Biuro Emerytalne Warszawa	Warszawa	województwo: mazowieckie
14	Wojskowe Biuro Emerytalne Wrocław	Wrocław	województwo: dolnośląskie
15	Wojskowe Biuro Emerytalne Zielona Góra	Zielona Góra	województwo: lubuskie

WZÓR

ODPIS PRZEBIEGU SŁUŻBY WOJSKOWEJ Z AKT PERSONALNYCH ŻOŁNIERZA

.....
 (stopień wojskowy, nazwisko, imię (imiona), imię ojca oraz data urodzenia)

PRZEBIEG SŁUŻBY WOJSKOWEJ					
OD	DO	NAZWA JEDNOSTKI WOJSKOWEJ	NAZWA STANOWISKA	STOPIEŃ ETATOWY STANOWISKA, GRUPA UPOSAŻENIA	CZYJ ROZKAZ, NR I DATA
zgodnie z treścią dokonanych wpisów					

Zwolniony z zawodowej służby wojskowej stałej/kontraktowej^{*)} i przeniesiony do rezerwy/w stan spoczynku^{*)} – skreślony z ewidencji oficerów/podoficerów/szeregowych^{*)} zawodowych służby stałej/kontraktowej^{*)} decyzją (rozkazem) .....

(czyja decyzja/czyj rozkaz)

nr ..... z dnia ..... 20.... r. na podstawie art. .... ust. .... pkt ..... ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.).

za zgodność:

Dowódca jednostki wojskowej

.....
 (podpis)

Pieczęć urzędowa

Dnia ..... 20.... r.

Zwolniony ze służby wojskowej w dniu ..... 20... r.

Dowódca jednostki wojskowej

.....
 (podpis)

Pieczęć urzędowa

Dnia ..... 20.... r.

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

WZÓR LEGITYMACJI EMERYTA–RENCISTY

Legitymacja pozioma, o wymiarach 55 mm x 85 mm, koloru zielono-żółtego cieniowanego, materiał karton, dwustronnie foliowana.

Przód legitymacji:

1. Tło legitymacji w kolorze zielono-żółtym.
2. W lewym górnym rogu wizerunek orła według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, w kolorze srebrnym.
3. Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - po prawej stronie wizerunku orła: „RZECZPOSPOLITA POLSKA”, poniżej „MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ”,
  - pośrodku „LEGITYMACJA EMERYTA–RENCISTY WOJSKOWEGO”,
  - poniżej „seria” i „nr” legitymacji oraz miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru,
  - w dolnej części po lewej stronie miejsce na dokonanie wpisu imienia i nazwiska,
  - poniżej „Nr PESEL” oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru PESEL,
  - poniżej „Nr świadczenia” oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru świadczenia,
  - poniżej „Ważna do” oraz miejsce na dokonanie wpisu, obok „wraz z dowodem tożsamości”.

Tył legitymacji:

1. Tło legitymacji w kolorze zielono-żółtym.
2. Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - w górnej części „Zaliczony do I grupy inwalidztwa”,
  - poniżej „orzeczeniem WKL nr” i „z dnia” oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru orzeczenia i daty wydania orzeczenia,
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - w środkowej części z lewej strony „Legitymacja wydana przez:”,
  - poniżej „WOJSKOWE BIURO EMERYTALNE”,
  - poniżej „w” oraz miejsce na dokonanie wpisu nazwy miejscowości,
  - poniżej po prawej stronie „D Y R E K T O R”,
  - poniżej po lewej stronie „Data wydania:”,
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu nazwy miejscowości, „dnia” oraz miejsce na dokonanie wpisu daty wydania.

RZECZPOSPOLITA POLSKA MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ   LEGITYMACJA EMERYTA–RENCISTY WOJSKOWEGO   seria xxx nr xxxxxx   XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Nr PESEL XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Nr świadczenia XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Ważna do XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX wraz z dowodem tożsamości

Zaliczony do I grupy inwalidztwa orzeczeniem WKL nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxxxxxxx XX   Legitymacja wydana przez: WOJSKOWE BIURO EMERYTALNE w XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX   DYREKTOR   Data wydania: XXXXXX, dnia xx.xx.xxxx r.